همراه با شبکه شما به دنبال «گنج راه شیری»

سریال «گنج راه شیری» تولید صدا و سیمای مرکز گیلان با موضوع معرفی کوشیار دیلمی، از دانشمندان این خطه هر شب از شبکه شما پخش می‌شود.
به گزارش روابط عمومی معاونت امور استان‌های سازمان صدا و سیما، «گنج راه شیری» عنوان سریالی تلویزیونی از تولیدات صدا و سیمای مرکز گیلان است که همزمان با ماه مبارک رمضان هر شب ساعت ۲۳ از شبکه شما پخش می‌شود.
فرهاد مهرانفر، فیلمساز گیلانی کارگردانی و تهیه‌کنندگی این سریال را بر عهده داشته و درباره ایده ساخت آن می‌گوید: در حقیقت برآیند تجربیات قبلی من به شمار می‌رود و با دغدغه تکیه بر ارزش‌های بومی سراغ ساخت آن رفتم. وی افزود: سریال «گنج راه شیری» مبتنی بر شناخت پژوهشی نویسنده فیلمنامه خزر مهرانفر، نسبت به زادگاه و حساسیت‌های فرهنگی نخبگان این خطه است. «گنج راه شیری» علاوه بر معرفی یکی از دانشمندان علمی قرن چهارم هجری با نام کوشیار دیلمی، سعی در بازیابی ارزش‌های رو به فراموشی دیگری نیز داشته است.

سریال زیر خاکی که روایتی طنازانه از تاریخ قبل از انقلاب دارد با استقبال مردم مواجه شده است

کشف زیرخاکی در تلویزیون

ادامه از صفحه ۵

از ارمغان تاریکی تا زیرخاکی

در چند سال گذشته جلیل سامان برای شبکه سه، کارگردانی سه سریال را به عهده داشت که سه‌گانه (ارمغان تاریکی، پروانه و نفس) بود. مخاطبان با تماشای سریال‌های او متوجه شدند که این کارگردان علاقه زیادی به ساخت سریال‌هایی با سوژه‌های سیاسی اجتماعی دارد. این اتفاق هم در سریال زیرخاکی افتاده و این سریال کمدی شیرین در بستر تاریخ معاصر و انقلاب است و دوران پهلوی و ساواک را با لحنی متفاوت به تصویر کشیده و تحولات جامعه را در سال‌های پایانی دهه ۵۰ نشان می‌دهد. یکی از اتفاقات جالب در این سریال، انتخاب بازیگران است که سامان نقش محوری سریالش را برخلاف تصور به پژمان جمشیدی داد یا هادی حجازی‌فر که حضور کمرنگی در تلویزیون دارد در این سریال در دو نقش ظاهر شده است. در مجموع سامان که نویسندگی این سریال را هم به عهده دارد، سعی کرده که قصه ریتم خوبی برای مخاطبان داشته باشد و از تماشای سریال لذت ببرند.

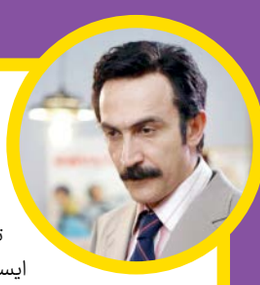

رکوردشکنی با دو نقش

هادی حجازی‌فر که از دهه ۸۰ کارش را در دنیای تصویر شروع کرد و بعد هم با سینما و فیلم ایستاده در غبار بیشتر شناخته شد، در مجموعه قبلی جلیل سامان یعنی سریال نفس هم حضور داشت. او این بار به گونه‌ای رکورد حضور تلویزیونی‌اش را با بازی دو نقش در سریال زیرخاکی شکست. پدر و برادر فری خاکی در این مجموعه دو کاراکتری‌اند که حجازی‌فر هرکدام را با تیپ‌سازی جداگانه‌ای به تصویر کشیده است. یك برادر مشغول در نیرو هوایی که فعالیت‌های پنهان انقلابی می‌کند و پدری که مثل پسرش فری وقتی که عصبانی می‌شود دندان‌ها و فکش شکل ویژه‌ای پیدا می‌کند. تقابل این دو شخصیت با نقش مقابلشان (فری خاکی) هم بده بستان جالب‌توجهی را شکل داده که احتمالا در ادامه به شکل پررنگ‌تری شاهد آن خواهیم بود.

از دنیای فوتبال تا بازیگری

پژمان جمشیدی که خیلی وقت است عنوان بازیگر را جایگزین بازیکن کرده هم در این مجموعه به عنوان نقش اصلی قصه حضور دارد. او که این جا به فری خاکی معروف است کارش را در تلویزیون و با سریال «پژمان» معروف شروع کرد، مجموعه‌ای که داستان زندگی او را روایت می‌کرد و بعد از آن بود که همه کم کم او را دیگر در قالب یک بازیگر به رسمیت شناختند. در ادامه هم سریال «دیوار به دیوار» باعث شد تا بار دیگر او را در این شمایل ببینیم.
زیرخاکی هم بعد از «نفس» دومین همکاری او با جلیل سامان محسوب می‌شود، سریالی که در آن آقای فری این بار سعی کرده تا تیپ جدیدی را خلق کند.
این بازیگر در سریال زیر خاکی نقش فریبرز را بازی می‌کند. شخصیت او برای مخاطب با نمك است. او عاشق زیرخاکی و عتیقه است و جانش را در این راه می‌گذارد. با وجود بی‌خیالی‌هایش، مردی اهل خانواده است و در ضمن هوش پایین او، وقتی که به اشتباه از طرف ساواك دستگیر می‌شود، منجر به خنده مخاطب می‌شود.

تر و خشک با هم نسوزند!

ژاله صامتی که در این سریال نقش پریچهر را بازی می‌کند، درباره حضورش در سریال به ما می‌گوید: کار با بازیگران حرفه‌ای بسیار جذاب است. بازیگران در این سطح، کارشان را بلدند و کار برایم لذتبخش بود. پیشتر با آقای حجازی فر همبازی نبودم اما کار با ایشان برایم تجربه خوبی بود.
با آقای جمشیدی پیشتر تئاتر و فیلم کار کرده بودم؛ زوایای بازی ایشان را می‌شناختم و به همین دلیل به زبان مشترك در بازی رسیدیم. وی با مثبت ارزیابی کردن پیام‌های مردمی درباره قسمت‌های پخش شده، تاکید می‌کند: از کامنت‌هایی که دارم خدا را شکر مخاطب کار را پسندیده و با سریال ارتباط برقرار کرده است.
به نظرم در ادامه هم سریال می‌تواند مخاطب را با خود همراه کند زیرا کار بسیار جذاب و دوست‌داشتنی است.
صامتی درباره حواشی اخیری که برای سریال پیش آمد، می‌گوید: خدا را شکر سریال پخش شد. ما همه نگران بودیم. افراد از من جویا بودند که سریال چه سرنوشتی خواهد داشت و من جوابی نداشتم.
این که به خاطر خطا، صحبت یا رفتار یك فرد تمام افراد مورد مواخذه قرار بگیرند و زحمات یك عده زیر سوال برود بسیار سخت و طاقت‌فرساست.
جدای این‌که چقدر رفتار یا کردار فرد غلط است و چقدر درست اما در این موقعیت تر و خشك با هم می‌سوزند و حاصل دو سال تلاش افراد به خاطر یك رفتار تحت‌تاثیر قرار می‌گیرد. خدا را شکر در این موضوع درایت شد و سریال پخش شد.
از کامنت‌هایی که به من می‌رسد متوجه شدم مخاطب پیگیر پخش سریال بود. امیدوارم برای لحظاتی بیننده تلویزیون حالش خوب باشد.

فیلمنامه

مازیار معاونی، منتقد: از آنجایی که تا به حال چند قسمت از کار بیشتر پخش نشده، به نظر می‌رسد تا به اینجا، کارگردان و گروه مشغول خشت‌چینی‌های اولیه ماجرا هستند و هنوز به جایی که قضاوت منصفانه و دقیق‌تری داشته باشیم نرسیده‌ایم، با این حال فکر می‌کنم در قسمت‌های جلوتر که از این مقدمات رمزگشایی می‌شود، ما باز هم با تقابل نیروهای مبارز قبل از انقلاب با ساختار امنیتی شاه مواجه می‌شویم، البته با تم طنزی که به‌واسطه شخصی که به دنبال عتیقه است کامل می‌شود. او در کنار برادری که مبارزات پنهانی دارد ترکیبی را شکل می‌دهد که در نهایت ما یك کار سیاسی با زمینه کمیك خواهیم دید. تا جایی که شاید مثل فیلم تشریفات که اوایل دهه ۶۰ ساخته شد، کاراکتر دزد قصه متحول می‌شود، البته من نمی‌دانم برای زیرخاکی چه اتفاقی می‌افتد اما بعید نیست که آقای فریبرز باغ بیشه هم به چنین عاقبتی برسد.

رضا صائمی، منتقد: داستان سریال زیرخاکی شروع خوبی داشت و صحنه‌های کشمکش و تعقیب و گریزها برای مخاطب جذاب بود و در ادامه بیننده با عوض شدن ساك‌ها شاهد قصه‌ای ماجراجویانه می‌شود. به نظرم سریال زیرخاکی خط قصه جالبی دارد و مخاطب در بستر یك قصه سیاسی که در برهه از تاریخ ایران می‌گذرد، شاهد فضای مفرح هم هست و تا به امروز چنین فضایی در این‌گونه سریال‌ها سابقه نداشته است. از این زاویه نگاه کنیم تازگی و بدعت جالبی دارد. البته مخاطب، سریال‌هایی که از جلیل سامان دیده در فضای سوژه‌های سیاسی اعم از مجاهدین و تاریخ معاصر می‌گذشته و حالا شاهد یك قصه سیاسی تاریخی اما با ساختار و زبان طنز است و این کاری دشوار است که سیاست با طنز پیوند زده شود. از دیگر نکات قابل تامل توجه به عنصر خانواده در سریال است، ما در سریال شاهد مناسبت‌های خانوادگی هستیم و صرفا سریال سیاسی اجتماعی مطلق نیست. ضمن این‌که تنوع لوکیشن از دیگر نکات بارز در این سریال است که در هر قسمت شاهد فضای خانه، شهر، بیابان، زندان، جاده و... هستیم و همین پویایی قصه را نشان می‌دهد که جذاب خواهد بود. در مجموع ریتم قصه خوب است.

بازیگرها

معاونی: زیرخاکی بازیگرها قدری دارد که هرکدام از آنها در این مجموعه به سمت تیپ‌سازی رفته‌اند. پژمان جمشیدی که دیگر خیلی‌ها یادشان رفته او روزی بازیکن یك تیم محبوب بوده، کاملا طنازانه و خوب از پس این نقش برآمده، چرا که نگه داشتن راکورد آن شخصیت چه از نظر حسی و چه فیزیکی کار ساده‌ای نیست. در کنار او هادی حجازی‌فر و ژاله صامتی هم از بازیگرانی‌اند که با وجود آن‌که کمتر طنز کار کرده‌اند اما کمدی جالب توجهی را ارائه کرده‌اند. مجموع اینها باعث شده ما چند تیپ و شخصیت‌هایی را ببینیم که هرکدام به نحوی مجموعه را پیش می‌برند.
صائمی: سال گذشته در جشنواره فیلم فجر فیلم دوزیست را با بازی پژمان جمشیدی و هادی حجازی‌فر دیدیم که بسیار زوج خوبی بودند و خوش‌درخشیدند و حالا این زوج را در سریال زیرخاکی می‌بینیم که البته حجازی‌فر در دو نقش ظاهر شده است. به نظر می‌رسد این زوج جایگزین زوج پژمان جمشیدی و سام درخشانی شده است و اتفاقا جواب هم داده است. رابطه پینگ‌پنگی میان حجازی‌فر و جمشیدی در این سریال جذاب است و قابلیت‌های طنازانه هر دو بازیگر، رنگ و لعاب ویژه‌ای به سریال داده است. معمولا بازیگرانی همچون امیر جعفری، جواد عزتی و... کارشان را در ابتدا با طنز شروع و بعد در سریال جدی بازی کردند، اما هادی حجازی‌فر از نقش‌های جدی شروع کرد و حالا توانمندی‌هایش را در نقش‌های طنز به رخ مخاطب می‌کشاند. همچنین ژاله صامتی بازی فوق‌العاده‌ای در این سریال دارد که البته جزو بازیگران توانمند است، ولی نمی‌دانم چرا از او کم استفاده می‌شود یا این‌که خودش هر نقشی را قبول نمی‌کند. در مجموع احساس می‌کنم سریال زیرخاکی نقطه عطفی در کارنامه خیلی از بازیگران می‌شود و باعث خواهد شد که بیشتر دیده شوند.

ژانر

معاونی: کار سریال زیرخاکی خیلی سخت است چون هرچقدر هم خوب باشد با مجموعه‌های قبلی مثل «پایتخت» و «نون‌خ» مقایسه می‌شود و جذب مخاطب برای آن چندان راحت نیست با این حال خوشبختانه می‌شود گفت زیرخاکی تا حد قابل قبولی از عهده این کار برآمده و طنز کلامی و موقعیت متفاوتی نسبت به آن کارها که بیشتر فضای بومی داشتند را ارائه می‌دهد. نوع و جنس طنز با کارهایی که ساخته شده متفاوت است یعنی هم طنز کلامی همراه با تیپ‌سازی دارد مثل پژمان جمشیدی که کمدی مبتنی بر کلام را نماش می‌دهد و هم در صحنه‌های تعقیب و گریز، مواجهه با فرزندش و مواقعی که با بچه‌اش ارتباط دارد ما طنز ظریف موقعیت را هم می‌بنیم البته بخش زیادی از موقعیت‌ها به شخصیت‌های کمیك برمی‌گردد. با این حال باید منتظر بمانیم و ببینیم قصه چطور پیش می‌رود.
صائمی: در این سریال شاهد طنز موقعیت هستیم و طنازی شخصیت‌ها در موقعیت‌ها به نمك سریال افزوده است. گرچه بستر سریال سیاسی اجتماعی و تاریخی است، اما با موقعیت‌های کمدی هم روبه‌رو هستیم و نمی‌توان گفت که جنس سریال کمدی است، بلکه سریالی است که طنز موقعیت در آن منجر به مفرح شدن قصه شده و در آوردن چنین طنازی‌هایی در کار سخت است. جابه‌جایی ساك‌ها باعث شد تا مخاطبان با طنز کمدی با نمك مواجه شوند.

کارگردانی

معاونی: جلیل سامان موفق شده برخلاف کارهای جدی قبلی‌اش که سیاسی محسوب می‌شدند اثری را روی آنتن ببرد که در عین انعکاس نهفته فضای سیاسی گرایشی هم به سمت طنز دارد. فضایی که تناسب بیشتری با حال و هوای ماه رمضان و عادت مخاطبان به تماشای مجموعه‌های طنز در این ماه دارد. برای خود جلیل سامان هم این مجموعه تمرین خوب و جالبی برای نگارش مجموعه‌های طنز است. تا به اینجا هم با وجود آن که سه قسمت از کار روی آنتن رفته است به دلیل فضاسازی و همین موقعیت‌ها توانسته مخاطبان خود را تا حد قابل قبولی به‌دست بیاورد.
صائمی: سابقه جلیل سامان نشان می‌دهد که در ساخت سریال‌های سیاسی که کار راحتی هم نیست، متبحر هست و ما شاهد کارگردانی منسجم و با برنامه او هم در سریال زیرخاکی هستیم. همچنین او فضای دهه ۵۰ را خیلی خوب بازسازی کرده است. طراحی لباس، مکان و... خیلی خوب شده و ویژگی نوستالژی برای همه دارد. سامان در گرفتن بازی از بازیگران هم عملکرد خوبی در سریال زیرخاکی داشته و در مجموع تا اینجای کار بهترین سریال ماه رمضان امسال است و نمره قابل قبول می‌گیرد.

مردم چی می‌گن؟

میلاد نجفی — Tweet
ولی به نظرم قله بازیگری هادی حجازی‌فر، کمال تو ماجرای نیمروز بود. امیدوارم به دغدغه اصلی‌ش یعنی فیلمسازی برسه.
#زیرخاکی

علیرضا — Tweet
پژمان جمشیدی اگر همین پشتکار و استعداد رو تو فوتبال داشت، اروپا بازی می‌کرد.
#زیرخاکی رو ببینید

مری‌لی — Tweet
زیرخاکی منو برد به اون سالا که ماه رمضون فیلمای عطاران رو نشون میداد
چهره‌ای با اشك شوق / خیلی خوبه، راضیم
چهره خندان با چشم‌هایی به شکل قلب